

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

a_1984_004219

Стенограма

Х У Д О Ж Е С Т В Е Н
С Ъ В Е Т

О Б С Ъ Ж Д А Н Е
ПОСТАНОВКАТА НА "СВАТБАТА НА ФИГАРО"

С о ф и я
16 март 1984

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

	стр.
I. ПРИСЪСТВУВАЩИ	4
II. ОТКРИВАНЕ И ДНЕВЕН РЕД	
Дико Фучеджиев	5
III. ИЗКАЗВАНИЯ	
Пелин Пелинов	6
Банчо Банов	8
Татяна Масалитинова	8
Банчо Банов	8
Татяна Масалитинова	10
Банчо Банов	13
Николай Люцканов	13
Антония Каракостова	16
Никола Петков	17
Антония Каракостова	17
Асен Миланов	18
Татяна Масалитинова	18
Иванка Димитрова	19
Николай Николаев	20
Стефан Данаилов	23
Велко Кънев	24
Никола Петков	25
Асен Миланов	27
IV. ЗАКРИВАНЕ	
Стефан Данаилов	27

П Р И С Ъ С Т В У В А Щ И

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Членове: Банчо Банов
Антоний Каракостова
Пелин Пелинов
Стефан Данаилов
Николина Лекова
Велко Кънев
Иванка Димитрова
Татяна Масалитинова
Виолета Бахчеванова
Николай Люцканов
Асен Миланов
Рачко Ябанджиев
Виолета Гинцева
Николай Николов
Крум Табаков
Кирил Неделчев
Александър Григоров
инж. Илия Драгнев
Константин Илиев
Никола Петков

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

Стенограма

Х У Д О Ж Е С Т В Е Н

С Ъ В Е Т

О Б С Ъ Ж Д А Н Е

ПОСТАНОВКАТА НА "СВАТБАТА НА ФИГАРО"

Състояло се на 16 март 1984

в театъра

Начало: 13.00 ч

- о -

О Т К Р И В А Н Е

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ: ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Другарки и другари,

Откривам заседанието на Художествения съвет. Искам първо да ви представя др. Константин Илиев, който от 1 март е на работа при нас. Пожелаваме му да се чувства добре сред нашия колектив и да работи за славата на Народния театър "Иван Вазов". /Ръкопляскания/

Заседанието на Художествения съвет ще протече при следния

Д Н Е В Е Н Р Е Д :

1. Обсъждане постановката на "Сватбата на Фигаро" - гост-режисьор Никола Петков.
2. Разни.

С голямо удоволствие гледах двете представления – вчера и днес – те имат известни нюанси в изпълнението на двата състава. Това изкуство ми допада и нашата камерна сцена се обогатява с едно прекрасно представление. Това е театър, който дава възможност и задължава актьора да покаже всичките компоненти на театралното изкуство: и да пее, и да танцува, и драма да играе. На голяма сцена имаме подобно представление – "Лизистрата". Доволен съм, че нашият театър осъществи и тази постановка на камерна сцена. Режисьорът Никола Петков ни е добре познат. На наша сцена той има много добри завоевания.

Изказвам адмирациите си и към актьорите, които са ангажирани в това представление и които дават максималното от себе си да покажат, че са актьори и че владеят всички изразни средства на съвременния театър.

Изказвам благодарност на режисьора Никола Петков, на целия екип и на актьорите, участващи в това представление.

Поради служебна заетост няма да присъствавам на заседанието на Художествения съвет, което ще се ръководи от др. Стефан Данаилов.

ПРЕДС. СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Има думата за изказване др. Пелин Пелинов.

ИЗКАЗВАНИЯ

ПЕЛИН ПЕЛИНОВ:

Другари,

Присъствавах на представлението вчера и днес, познавам пиесата още от ученическите си години и първото нещо, за което си мислих вчера и днес е следното: изглежда френската монархия и Франция в XVII век е била толкова разкапана щом може една такава пиеса да предизвика революция и буря, защото тази пиеса

разчита изключително на сюжета си и нищо повече, но остава в историята на театъра като една революционна пиеса.

При приемането на пиесата и разпределението на ролите мислех да попитам режисьора какво иска да ни каже с тази пиеса и кое е съвременното в нея. Поради служебна заетост не присъствах на този съвет, на който др. Петков е казал какво е съвременното в тази пиеса. Не знаей какво е казал, но резултатът е на сцената.

Трудно ми е да направя някакви директни асоциации с днешния ден и не искам да ги правя, но не в това е силата на тази пиеса, която много харесвам. Това е едно ярко, силно, динамично театрално представление. Никола Петков е майстор на такива постановки. Помня първата му постановка в Толбухин, която беше построена почти по същия начин и имаше голям успех тогава. Мисля, че и тази постановка също ще има голям успех сред столичната публика.

Но ме вълнува и един друг въпрос – защо едни пиеси, които при четене изглеждат умни, дълбоки и философски, не могат да постигнат тази яркост, а други пиеси, които на пръв поглед са безсмислени, се постигат невероятни резултати. Вероятно сюжетът и постройката едно към едно дава възможност на режисурата и артистите да извлекат допълнителни неща, да постигнат ярки решения. Тази постановка е един въпрос в моето съзнание – защо в една драматургия не се получава, а в друга става дори с едни и същи режисьори.

Приемам решението – сценичното и образното – на Никола Петков, което е много интересно, много силно, много ярко. Приемам и интерпретацията – не в еднаква степен – на образите в пиесата. Вторият състав, може би заради младостта си, ми допада малко повече от вчерашния. Например, Жоржета Чакърлова, която

е една блестяща актриса, изключителна актриса, като я сравнявам с младостта днес, давам предимство на днешния състав.

Позволявам си и с Николай да дам същия пример – и той е изключителен Керубине, но нещо по-заразително и по-привлекателно имаше в Юри Ангелов, макар че Николай е по-добър професионалист от него.

Пожелавам "На добър час!"

ПРЕДС. СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Има думата др. Банчо Банов.

БАНЧО БАНОВ:

По отношение на драматургията ще припомня думите на Пушкин: "Когато ми е тъжно чета "Сватбата на Фигаро"".

Мисля, че това е една пиеса, която носи преди всичко огромния жизнен оптимизъм. Виждаме, че на сцената излиза един нов свят, че в живота е навлязла една нова класа, навлязла е една нова идеология, която е побеждаваща, тя не се страхува нито от дребните статийки, които се явяват по вестниците, тази идеология знае, че на нея принадлежи близкото бъдеще.

Мисля, че в тази жизнеутвърждаваща, прогресивна, настъпателна мисъл на Бомарше е тайната на безсмъртието на тази комедия. Казвам това, защото искам да подчертая, че режисьорът великолепно с цялата си изобретателност докрая е останал верен на Бомарше, разчел го е правилно. Това е една от големите му заслуги, които приветствувам.

Но все пак ми се струва, че някои неща би могъл вече по-спокойно да се откаже от добавките към текста на Бомарше.

Смятам, че голямо постижение на режисьора е и преместването на пиесата към нашето светоусещане. Очевидно е, че не така е била поставяна пиесата, не така бихме я играли и ние преди десет – петнадесет години. Пиесата е освободена вътрешно,

актьорите играят с пълна всеотдайност като съвременни актьори.

Пред нас е завършена една постановка, която е в най-добрата традиция на нашия театър – да търсим осъвременяването на постановките и пиесите, без всевъзможни "модернизации", без всевъзможни ребуси, които се поставят по сцената, а именно чрез това ново усещане на театралност, което имаме в постановката.

Не бих си позволил да правя сравнение между двата състава. Те играят в различни планове. Докато първият състав обръща повече внимание върху детайлирането на образа – в голяма степен оказва влияние за това опита на актьорите да предават богатия вътрешен живот на героите, те акцентират на това. Вторият състав е обърнал повече внимание на ансамбловостта на играта, по-тясно са вързани един с друг.

Режисьорът Никола Петков доказва, че за един сравнително кратък период – два месеца и десет дни – успя да направи два състава, два образа на една пиеса. Трябва като театър да му благодарим за това.

Мисля, че няма друга дума, която трябва да употребим за оценката на всички актьори, освен думата виртуозно изпълнение.

Може би съм патриот на нашия театър, но докато гледах пиесата си мислех, че друг театър не може да я изиграе така.

Искам да отправя добри думи и към автора на музиката, който великолепно намери музикалното решение на пиесата.

Не искам да забравя и настоявам да се отбележи за великолепно написаните стихове на Николай Парушев, които са тънко в епохата и тънко излизат от нея.

Ще си позволя да кажа някои неща като бележки. Струва ми се, че при това невероятно разнообразие, фантазия, изобрета-

телност на актьори, на режисьор, някъде се минава горната граница, получават се повторения и задържане на действието. Бих препоръчал още да се ускори ритъма, не на утвърждаване на собствените гегове.

Струва ми се, че някои неща са разигравани в повече – например търсенето на карфицата. Може би трябва да се търси още повече вкуса в постановката. Струва ми се, че има и някакви повторения. Например, много хубавата поява на Марсилезата в диалога графа и Фигаро трябва само веднъж да се появи. Вторият път като че ли режисьорът ми казва: чули, че това е Марсилезата.

Искам да изразя още едно мнение – за да подчертаем идеологическата стойност на пиесата паузата трябва да дойде след диалога на графа, идването на Сюзан, даването на карфицата и "Тя е моя" – излиза и нищо до края – антракт.

ТАТЯНА МАСАЛИТИНОВА:

Наистина е така – иначе натежава първата част.

БАНЧО БАНОВ:

След това да започне с влизането на съда.

И една шета: представлението ще има голям успех и да сложим тройни цени за малкия салон, за да има преграда за наплива на публиката.

Горд съм, че съм в този театър, който може да прави такива постановки. "На добър час!"

ПРЕДС. СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Има думата др. Татяна Масалитинова.

ТАТЯНА МАСАЛИТИНОВА:

Няма да говоря за пиесата и за драматургията. Когато бях малка баща ми ме водеше на почти всички генерални репетиции и аз много обичах да ги гледам. От детството ми е останало едно

усещане за театър, особено помня Шекспирови комедии. И трябва да кажа, че много отдавна не съм имала такова усещане, но вчера и днес се почувствувах, като че ли стоя и гледам театър – хубав театър.

Не искам с обикновени думи да говоря за това събитие в театъра, защото и тези, които са го създали, може би не си дават сметка колко хубаво нещо са направили!

В "Лизистрата" беше първото голямо разчупване и се радвам, че участвувам в такъв сорт представление. А тук и пиесата е по-сложна и трябва да кажа, че за мен това е един театрален празник. Изпитвах благородна завист, че не мога да участвувам в това представление, радвах се от сърце на колегите си, защото те доказаха, че в нашия театър има чудесни млади актьори, а и по-възрастни, които могат да играят всякакъв вид театър: и да пеят, и да танцуват, да са ритмични и пластични и най-главното да са толкова убедителни в своята роля. Това е един хубав театър.

При нас дойде режисьор, който успя за толкова кратък срок да направи две различни постановки, всяка по своему интересна и блестяща. Това е блестящо доказателство, както това и на Азарян в "Последен срок", че могат да се изработят два равностойни великолепни състава. Разбира се, единият ще приемем по един начин, другия – по друг, може единият да натежи повече в едни моменти, в други – другия, това е нормално. Но общо взето това са два равностойни състава и то на такава трудна пиеса.

Вначалото изпитвах недоверие към драматургията, но не очаквах, че ще се получи такова блестящо представление, който ще се търси много от софийската публика.

Жоржета Чакърлова е блестяща актриса и доказа, че е една от добрите изпълнителки в тази пиеса. Но не мога да не се

зарадвам за постижението на Михаил Петров, на който не се дава възможност да се прояви. Тук изведнъж виждаме какво може да направи, когато правилно е насочен и му е дадена възможност да се прояви.

Същото искам да кажа и за Емил Джамджиев, за когото винаги съм казвала, че е интересен и потенциален актьор, но не си е намерил мястото. Тук за първи път го виждаме да се е разгърнал.

Това мога да кажа и за Мариус – вземам си думите, които казах при разпределението, че няма да се върже с Мария Стефанова – не съм била права. Той по съвсем друг начин прави Алмавива и е също великолепен, подвижен, с чувство за хумор, с това хубаво пеене.

Това е защото не сме свикнали да ги виждаме в по-големи роли, а и в най-малките роли има добро изпълнение. Много са добри и писарите, а и Виолета Николова беше интересна; съвсем различна и много интересна беше и Меглена, за която винаги съм казвала, че трябва да ѝ дадат нещо по-голямо и хубаво, за да се прояви.

А Камелия като че ли досега не си е намирала точна изразна форма, точно разкриване.

Имам предложение: защо този чудесен режисьор Никола Петков да не бъде наш режисьор. За кой ли път доказва, че най-хубавата му продукция е на сцената на нашия театър. Ако той дойде при нас и си върнем Крикор Азарян с пълно право ще кажем, че имаме цвета на българската режисура. Тогавя театърът ще има много големи успехи.

Искам от сърце още веднъж да поздравя колегите, които са участвували и специално режисьора за голямата радост, която ни доставихте.

БАНЧО БАНОВ:

Искам да кажа, че за първи път преводът на "Сватбата на Фигаро" в интегралния си вид в България след толкова години ще се появи в програмата към пиесата. Оказа се, че тази пиеса не е превеждана в България, а части от нея.

ПРЕДС. СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Има думата др. Люцканов.

НИКОЛАЙ ЛЮЦКАНОВ:

Не мога да прибавя нищо повече към тези хубави неща, които се казаха от говорилите преди мен. Може би нюанс е следното: не мисля, че тази пиеса е лишена от голям социален подтекст и че тя има съзвучие с нашето време само затова, че е весела, защото народът има нужда от смях. Мисля, че работата е много по-сложна и затова е издържала столетията. Сега като че ли се утвърждава едно трето съсловие – на историческата сцена излезе селото, работническата класа, излезе народът в целия си мащаб и този народ има да утвърждава собствената си енергия, което прави в международен аспект – например 1300-годишнината и други прояви е все утвърждаването на енергията на единсъбуждащ се народ.

Не мисля, че някои неща, които казва Фигаро в големия си монолог, не се отнасят и за нас. Не става дума, че някаква цензура ще спре тези мисли или като нямат друга възможност да спрат таланта, ще го унищожат. Не, но талантът не винаги намира правия път. Знаете, че талантът е спиран и от по-малко талантливите, като една закономерност на живота трябва да пробие и да се наложи.

В този смисъл мисля, че пиесата освен със своята видима сюжетна веселост, със своята веселост по същество, историческа, и като един огромен социален подтекст тя е нужна за сегашното

време.

Като степенувам впечатления си от вчера и днес виждам, че най-силното ми впечатление е от разкритата артистичност на състава – хора, които са забравени, които са зугибили блясъка си и изведнъж се появяват с една артистичност, с един своеобразен блясък. Въобще палитрата на състава е с особен блясък, което се дължи на две неща: на този часовникар Бомарше, който е измислил нова част на часовника, бунтар и писател, явен е талантът му, за който говорят Пушкин, Херцен и други, а да не говорим какво Волтер пише за него, който го засипва с писма и възторзи, с това невероятно майсторство на интригата, на завързаната сюжетна линия.

Всички успехи се дължат и на свежия талант на Никола Петков, който е даровит, изявен, умеещ да разчете нещата.

Има, може би, и момент на младост, но днешният състав е постигнал яснота, тъй като втори път се върти пред публика.

Спомням си, че Бомарше казва в предговора към "Сватбата на Фигаро" : "Как ще изобличаваш скъперника, ако ти си чистата добродетел, никоѝ няма да ти повярва". Самия ти като персонаж трябва да носиш някаква сложност от негативност и позитивност. В този смисъл днес виждам повече яснота в Михаил, независимо от това, че ми липсва още артистична разгърнатост, липсва ми това, което има Антон Радичев, но виждам днес у него, че той не е само добрият, не е само много положителният човек, както и Сюзан не е само веселичката мома, а е готова на всичко, за да успее. Това е борба, която позволява всякакъв вид средства.

Искам да кажа, че Бомарше още тогава е допускал многообразността, противоречивостта и взаимноизключващите се черти на един характер, който тук Никола Петков е развил с помощта на

артистите много добре. Във връзка с това искам да подчертая Камелия Недкова и Емил Джамджиев в този диалог с Фигаро – там великолепно се разкрива тъкмо това, че той не е само един забавен шут и странен граф, а е и хитрец, жесток човек, йезуит. Тъкмо тази черта, която той разкрива, ми е много любопитна.

Днес усетих повече блясъка на диалога – френската комедия без блясък на диалога е невъзможна и днес това беше постигнато много интересно и предполагам, че с течение на времето ще бъде все по-добро.

Като възможна слабост искам да посоча това, че критиката отчита, че френската комедия на просвещението не е равностепенна с комедия де ларте. Тя може да има като последствие нейната свобода и артичност, но ми се струва, че на постановката ѝ трябва съвсем малко, за да премине една граница, която ще го превърне в нещо, което е недопустимо, ще накърни блясъка на комедията и на диалога и ще се превърне в един вид театър, който ще излезе от това, което позволява тази комедия. Възможности за измяна на стилистиката съществуват, ако продължат артистите в тази насока да измислят, да съчиняват и да шаржират. Мярквата на представяне, съобразена и балансирана с мярквата на сериозността дотук са спазени много добре, но това е една опасност, която грози състава.

Радвам се, че съставът разкрива себе си с такъв блясък, радвам се и от това, че Никола Петков така богато се изявява и пожелавам "На добър час!"

ПРЕДС. СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Има думата др. Антония Каракостова.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Усещането ми от вчера и днес е за невероятната жажда на хората да бъдат артистични. Благодарна съм на Никола Петков за реализираната жажда, която личи на сцената у всички, удовлетвореното артистично пласиране на хората – виждаш хора, които са заразителни с това, че получават удоволствие от работата, която вършат. Вярвам, че актьорите имат власт да направят всичко с тази публика. Те могат всичко и могат да манипулират публиката с цялата заразителност, която носи решението на постановката.

Струва ми се, че революцията не е само в съсловието в тази пиеса, тя е във въздуха ѝ, има естествени неща, от които хората се привличат един друг. А за да се реализира това нещо е необходимо да се пусне страшната интрига всеки срещу всеки. До момент, когато вече това е неуправляемо и става страшно – така повече не може да се живее. Интригата придобива такова размотаващо се и лавинообразно действие в пиесата, че така повече не може да се живее. Настъпва нещо, което е много сериозно, влияе драматическа интонация в постановката, която е много добре построена в режисьорското решение и в двата състава при цялата заразителност на играта. Драматическата интонация в постановката нараства, за да стигне монолога на Фигаро. При Антон Радичев виждам виталното плебейско начало на Фигаро, при Михаил това е интелектуалната, рационалната сила на образа. При днешното мизансценно решение на монолога много ми хареса обкръжението, включило този монолог, това много помага, струва ми се, че е необходимо едно такова нещо. По повод на това имам и една претенция: съдът не е само игра, той е нещо от порядъка на тази сериозна интонация, която зрее в пиесата. Мизансценното разделение на двете пътеки – на Алмавива и съда, отсреща са зрители-

те – общо взето все пак Алмавиа е върховният съдия – имам усещането за необходимост от обединяването – доста е зловеща вече играта, не е само игра. Сериозната интонация тук трябва повече да прозвучи, все още се спасяват, но давенето е с една драматическа интонация. Струва ми се, че мизансценно съдът трябва да се обедини.

НИКОЛА ПЕТКОВ:

То беше така, после го разделихме.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Обаче Алмавиа е оневиненият, той малко е зрителен, невинният в случая. Нещо трябва да се промени в актьорско отношение.

Вчера излязох с голям възторг, днес излизам смаяна. Вчера Мариус за мен беше едно откровение, но беше поколебан авторитета му при смайването от Емил и не мога да се разделя в предпочитанията си в случая. При Мариус има кастовия благородник, човекът, който настоява с едно недоумение за правата си. И защо пък не?! Вече в една революционна ситуация. При Емил е зловещата интонация – на всяка цена да се задържи статуквото.

И двамата са блестящи в защитата на нещата.

Виждам блясъка на Мария Стефанова, очарователна, заразителна. Виждам и невероятната стихия, която прави днес Виолета Гинцева.

Много ми харесва и Николай Николаев – при него е едно обезумяване при влюбването и наистина денят е безумен, но така повече не може, до такава степен на безумие е доведено.

Пожелавам такива празници, които имаме този сезон, да бъдат по-често на нашата сцена.

ПРЕДС. СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Има думата Асен Миланов.

АСЕН МИЛАНОВ:

Най-важното е, че сме пред голямо тържество на театъра. Имаме среща с едно виртуозно изпълнение, тук личи, че театърът вече живее, влиза една младост. Това е третото тържество на режисьора Никола Петков в нашия театър. Драматургията е великолепна и с нея могат да се достигнат върхове.

Мисля, че не трябва с Бомарше да се намеква за съвременност, за социалност. Прав е др. Банов, че някъде има нещо в повече и ако има време ще го откриете.

Много е важно разпределението, за да попадне човек на мястото си, за да усвои нещо, тъй като ние сме майстори. Камелия и Жоржета са невероятни.

Ако още нещо злободневно може да се сложи то може да бъде под контрола на режисьора.

В тази съвършена комедия не ми се нрави трагичната нотка на Фигаро. Не се разбира, ако така се прави, доскучава, не е вярно, отива в друга пиеса, идва от друго място. Има го, навярно някъде във финала, но ако съм аз бих отишъл в целия разказ – говоря за монолога – само трябва да кажа и да заплача: ах, Сюзан. Но дотогава на кого и защо? Трябва да се разбере – в обща мисъл, във всичко еднакво: аз такъв и такъв... и това ще стане ясно. А като се раздоби и за всичко се страда... Не трябва тези теми в монолога постоянно да ги говорим и от тях страдаме – това не е полезно и не е виртуозно. Искам да е комедия, но когато е умело направена има място за всичко.

ТАТЯНА МАСАЛИТИНОВА:

Може би през действието на хъса, а не на страданието, да се мине монолога.

ПРЕДС. СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Има думата др. Димитрова.

ИВАНКА ДИМИТРОВА:

Радвам се на умението на гост-режисьора с два състава за такъв кратък срок да направи две постановки и да разкрие безумната мощ на талантите на моите колеги. Не съм съгласна с Асен Миланов, който се радва само на театъра – все пак става въпрос за една класическа комедия, комедия-сатира, социална сатира, за която дори Наполеон е казал, че това е революция.

Достоинството на режисьора в тази политическа сатира е, че е съумял с едни съвременни блестящи и богати средства на театъра да я разкрие и да търси там решението на комедията. И където той среща разбиране у своите актьори и тепоставят образите си на едни социални основи, се получава този метод на политическата сатира, който движи пиесата. Затова във вчерашната постановка, която гледахме, където също има великолепни актьори, гордост на нашия театър, тъй като не бяха ясни техните социални позиции, на героите им, примерно, Антон играеше един хитрец в комедия де ларте – от старата френска комедия – и всичко започна да става скучно. Имаше го този нерв, който движи така умело изградения сюжет, но сюжет, който води към едни огромни истини за правото на съществуване на ценното у човека.

Във втория изпълнител има неща, които могат да се желаят, но жизнеността на носителя на новото, на прогресивното, на това, което ще направи буржоазната революция, но той води по-мъдро и по-умно нещата, в здрави позиции. Затова не ти доскучава както във вчерашната постановка – със същите решение, но без здравите позиции на героите. Или героинята на Мария Стефанова и Виолета Гиндева – Виолета застава здраво на тази графиня, на която всичко е позволено, която всичко може да вземе, дори ако щете с тези аксесоари, които внася в бита на тази аристократка.

Тя е много забавна, привлекателна, очарователна, но и страшна, която казва: дано тези отидат на гилотината, да не останат. Или граф Алмавива – и в другата постановка го има аристократа. Да, аристократ, но въобще аристократ, но не този, който ще се бори за своята власт с почтени и непочтени средства.

Бих пожелала в бъдещите репетиции този политико-сатиричен нерв, който движи пиесата, да се подчертае у актьорите.

Разбира се, някъде има прекалявания с неща, които не са нужни за тази сцена, нараняват естетическото чувство, тези целувки в устата са много неприятни, има повторения на някои сцени... Важното е, че има една голяма постановка за нашия театър, който ще задържи своите позиции и ще утвърждава това, което е станало причина тази комедия да премине през вековете и да бъде вечна – злоупотребата с властта и младото, жизненото, което ще се бори за живот.

Пожелавам "На добър час!"

ПРЕДС. СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Има думата Николай Николаев.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ:

Струва ми се, че имаме навика да утвърждаваме като съпоставяме фактите или сравняваме отрицателно. Такъв ход тук е погрешен, защото става дума за две различни постановки, които имат както своите слабости, така и своите очарования, защото са две различни представления. По-важно за Художествения съвет е да разгледаме двете различни постановки без да ги сравняваме кой играе по-добре и кой не, а вътре в самата постановка на постановка А и постановка Б да видим и търсим достойнствата и слабостите на така конструираното представление. Защото, отново повтаря, това са две различни представления. "А" отборът е комплектуван от по-едровъзрастна група артисти и режисьорът го е

имал пред вид и затова изгражда постановката си по един начин. Примерно, да вземем Керубино – очевидно е, пред вид възрастта на изпълнителя, че режисьорът тук го трактува като един паж на свръхсрочна служба, който само и само да постигне целта си е готов да почука и на вратата на началничката си и на вратата на жената на първия си приятел – Фигаро – и на вратата на служията и т. н. Я го сложете този Керубино в "Б" отбора – изведнџ ще заприлича на преподавател във ВИТИЗ, или сложете прекрасния Юрий в "А" отбора – ще създаде впечатление на момче с перверзни увлечения към по-възрастни жени.

За нас е по-важно да разглеждаме двете постановки как вътре са изградени нещата, без да ги съпоставяме. И едните, и другите са чудесни.

Следя репетициите на "Б" отбора и имам впечатление за тях като зрител, тъй като участвувам в "А" отбора. Това, което ме екзалтира до френетичност в този отбор, е това, че всички играят око в око, дъх в дъх. Това е едно невероятно качество на тази постановка на "Б" отбора, за да се стигне до чудесното решение на режисьора – монолога на Фигаро, който сам по себе си представлява една монодрама, пиеса в пиесата, и ако се изпълни едно към едно, а това изпълнение в "Б" отбора е по-значително и съвременно с това, че присъствуват всички хора, които Фигаро с този монолог не купува, а им въздействува, за да тръгнат след него – това е един малък бунт на съзаклятниците с Фигаро, те му повярват чрез този монолог, който той казва не на себе си, на птичките и стария кестен, както е при "А" отбора, а го говори на тези хора око в око, дъх в дъх, считам, че това ще бъде чудесен ход на режисьора да вкара тези актьори, които да слушат монолога на Фигаро.

Ще завърша с това, че не бива да сравняваме нещата. Моите впечатления като зрител са за "Б" отбора, тъй като има възможност да го наблюдавам. Това, което учудва, са прекрасните постижения на Джамджиев, на Михаил Петров, има един ансамбъл, на които си готов да простиш тук – таме повърхността, затова че са млади артисти, повърхностното звучене на някои неща, в името на това, че те играят така всеотдайно, че всичко им е просто, плюс виртуозността, която проличава у всички.

Възхитен съм от работата на колегите си, благодаря и за работата на гост-режисьора, който съумя за това кратко време да направи две различни представления с еднаква любов, не толерирайки един артист пред другия, изхождайки от младостта, опитността и желанието на всеки артист поотделно, една работа, която режисьорът свърши и която е много трудоемка – да се направят две представления, наистина със запалени артисти, но не е ли майсторлък това да запалиш четиридесет души да играят, да тичат, да пеят, да танцуват и т. н. В това има умение режисьорско, което е за адмирации.

Искам да изразя благодарност за чудесния декор на гост-художника, за хубавата музика на този безкрайно талантлив човек Денев, както и за добрата и пластическа работа на Мизи.

За костюмите искам отделно да кажа, че в нашия театър, а и в българския театър поне от петнадесет години досега дали е направен такъв хубав, интелигентен и красив костюм, какъвто е дарен за това представление, за което Мария Диманова има особена заслуга.

Хубави думи трябва да отправим и към създателите на постановката: художник по костюмите, художник по декора, композитор и пластик.

ПРЕДС. СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

По-правилно е да говорим не А и Б отбор, а първи и първи. Струва ми се, че е пресилено да се коментират две различни представления. Също така трябва да се мисли и по това, че един колега може да играе и в другия състав и затова е дубльорството: при нас често се отсъства. Задачата и действието е едно и също и не трябва да виждаме два различни състава. С дубльорството се стремим да заангажираме повече колеги, да се разкриват таланти, но и винаги да бъдат един в друг, особено когато тръгнем на турне.

Каза се, че подготовката е била два месеца и десет дена. Но помислете си при два състава колко е самоподготовката на всеки един от тях. Голямата радост за актьорите беше, че се работеше не само на репетициите, два състава говорят и за една прекрасна конкурентност. Гледах вчера и днес как колегите от единия състав гледат другия състав.

Споделих, че финала на представлението не е докато си изпеете песента – трябва да продължи и в поклоните. Направих предложение след поклоните всеки да целуне тази, която е гонил през цялото време.

Единственото, което като артист не ме задоволи в първия състав, това е Иван Тонев. Стои като извън представлението и трябва да се направи нещо в следващите репетиции. Той е встрани общия тон и на двата състава, малко чуждее.

Важна е първата среща с публиката и много исках днес колегите да ги видех вчера – всички треперехме.

В първото представление виждаме един все още неуспокоен Фигаро. Но познавайки Антон Радичев смятам, че той ще се оправи. Но той прекалено е плебей, няма нито една сцена, в която да ви-

дим кръвта, която носи по майчина линия. За да има разнообразие в един момент като поведение трябва да прозвучи по другояче.

Съгласен съм с Асен Миланов, че в прекрасния монолог не бива да се стига до тази драма, сцената е малка, всичко се вижда. Дори ми се видяха силни сълзите на Михаил, не вървят за такава драматична история. Но монологът като мисъл е по-добре разчетен при Михаил, което е важно, защото той не владее текста.

Всички видяхме едно прекрасно представление, видяхме как реагира публиката. Така се говори предварително за всяка пиеса, че се чудим защо подготвяме дадена пиеса – така беше и за "Лизистрата", и за "Нощем с белите коне", и за "Празникът". Но вече е зает целият състав и можем да повярваме, че ще направим и следващата пиеса на Маргарит Минков.

Има думата Велко Кънев.

ВЕЛКО КЪНЕВ:

Струва ми се, че силата на това, което видяхме вчера и днес, се дължи най-вече на подхода на Никола Петков към артистите. Това всички, които сме работили с него, го знаем, а и другите знаят, че на това се дължи най-бляскавата изява на артистите, защото той много вярва на артистите, намира най-хубавия път към тях, най-приятелския, най-колегиалния, най-доверчивия. Никога не е пренебрегвал мнението на колегите. Това е много важно за нашия театър като принцип. Ние сме се срещали и ще продължаваме да се срещаме с упорити режисьори, твърди, които никого не признават освен собствената си концепция. А тя се прави с тези живи хора, които са пред теб.

Не рядко обвиняват Никола Петков, че се доверявал много на артистите, че имало много "слободия" в неговата работа. Какво по-хубаво от тази "слободия", но с мярка, когато виждаш, че ар-

тистът също се чувства автор на цялата работа. И в крайна сметка се получава, че автор на цялото е пак Никола Петков – колко красиво умее да работи с артистите! Това е много важно и ние мечтаем само за такава работа, която ни освобождава творчески и ни дава желание да се чувствуваме и ние малко автори, а не да ни дърпат с юздата.

Ние зачекнахме въпроса за морала на артиста в нашия театър по повод на тези два състава. Но при едно такова двойно разпределение работата става по-трудна, трябва да започнем дръгаче от морална гледна точка да гледаме като артисти на колежите си, на другия състав. Трябва да се вгледаме в себе си, за да не допуснем тъмни петна в отношенията си към другия състав. Да не забравяме, че режисьорът работи с двата състава и не трябва да предпочита единия или другия, трябва да обича еднакво и двата. Ако не допускаме такива неща това ще говори добре за нас като артисти, за театъра.

Струва ми се, че единственият проблем в представлението е все още Фигаро, като пожелание, като освобождаване на артистите от някаква стагнация, която трябва да се усети и от двамата изпълнители, да има желание у тях да стане още по-хубаво.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Има думата др. Никола Петков.

НИКОЛА ПЕТКОВ:

Другари,

За монолога не са виновни артистите. Не можах навреме да се ориентирам точно как да го направя. Сега като ги слушам разбирам, че е верно. това, което си мислих, но не бях достатъчно категоричен, че монологът трябва да се направи да е смешно на места, да е леко. Разбира се, това е една ситуация, в която

Фигаро е обиден, той вярва на Сюзан, а изведнъж се оказва, че и тя му прави номера – вярата в най-близкия му човек е подкопана и в тази ситуация той произнася монолога. Не отдадох значение на това и водих артистите към една драматична нота. А и имам комплекс на тази тема, че не съм достатъчно драматичен и винаги ми натякват. Ще разговарям с артистите и мисля, че това не е толкова сложно да се оправи. Съгласен съм с вас, че това трябва да бъде монолог от тази пиеса.

Получих голяма подкрепа от артистите, които участваха в постановката, които се държаха много коректно към мен и към работата, помагаша ми. Свободният от репетиции състав упражняваше това, което им бях поставил като задача, което ми даде възможност да прескоча един етап на безкрайно повторение. Облекчен бях от тяхната коректност и трудолюбие в най-хубавия смисъл. Трябва да кажа, че постановката стана за толкова кратко време благодарение на тяхната всеотдайна работа, а някои, като Виолета Гиндева, Емил Джамджиев, Михаил Петров неистово участваха в репетиционния процес. Това е безкрайно приятно за един режисьор, защото е много трудно, когато режисьорът със сетни усилия да мъкне артистите, да ги доведе до състояние на възбуда, на треперене.

Аз си имам свои хитрости на професията, които ми помагат да успея в работата си.

Искам да изтъкна активното участие на моите сътрудници. Имам и уменията да подбирам хора, които работят добре, работят синхронно с мен. Двамата художници – на костюма и декора, Любомир Денев като композитор и диригент на музиката, пластичката Мария Маркова, също ми помагаша да реализирам това, което съм замислил. Те бяха съпричастни на това дело и можете да прецени-

те кой какво е работил.

Щастлив съм от този успех, в който бях сигурен, познавайки себе си, познавайки хората, с които ще работя.

Правилна е забележката на антракта и ще го преместя.

Въпросът за Фигаро – открих, че този герой така е съчинен, че той непрекъснато е потърпевш, поема действията на другите герои. Само на едно място той държи инициативата. Непрекъснато е принуден да действа съобразно ходове, които са предизвикани от други герои. Разбира се, винаги е по-лесно да предизвикаш хода, отколкото да го поемаш, да го обработиш и да отговориш. В този герой има нещо резоньорско. Открих го в хода на репетициите и виждам, че артистите много се трудят и не могат да превъзмогнат това. Необходимо е малко търпение те да овладеят това нещо и да получат лекота и увереност.

АСЕН МИЛАНОВ:

Точно, когато иска да действа Фигаро действа погрешно. Това е още по-интересен ход на автора. Това е гениално. Това е контрапункт, присъщ само на големи автори. И най-накрая идва виналът, когато разбира и тогава става безумен. Поздравявам изпълнителите – и двамата ще направят ролята.

НИКОЛА ПЕТКОВ:

Благодаря за хубавите думи, казани по адрес на режисьора!

З А К Р И В А Н Е

ПРЕДС. СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Закривам заседанието на Художествения съвет!

/Край 15.00 ч/

Стенографф:

/Р. Райчев/

ДИРЕКТОР:

/Д. Фучежиев/